GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (CU PREAÎNALTA VOIE.) AL VIII-LEA.

Nro 52. *Brashov, 28. Junie.* 1845.

ARTICOL ÎNCEPĂTORIŬ.

Ŭn plan noŭ de îmbunătățire în mai multe ramuri ale economiei noastre patriotice.

Mulțumitu cheriulŭi, cu în vreme ce în patria noastră o mulțime de capite se conpind cu desbatereа a feliuri de ideĭ politice adeseorĭ numaĭ amețitoare, alțiĭ aŭ hotărît a'șĭ pune silința pentru îmbunătățirea tuturor ramurilor economiei, careа unul'o patrie isolatu, cum este a noastră în multe priviințe, é chel din tuiŭ temeiŭ al vuneĭ viețuiri pentru tuate. În vreme ce atut între aristocratie prin comitate, cut șĭ în sesime șĭ în sesime vedem fortunate mai multe ramuri de îndustrie economice, sesmeа aceste totdeauna maĭ economu șĭ maĭ prevăzutoare, ce vede cu aŭ hotărît a rădica pentru totdeauna pe cut se poate pedecile asupritoare de economie. Mijloacele dăcutoare la scopul aceста s'aŭ aflat a fi maĭ cu seamă dou: întuiŭ colonisaciа cu lokuitorĭ adusu din Germania cut se poate maĭ deșteptĭ, maĭ priceputorĭ la tot feliul de economie șĭ maĭ muncitorĭ din toți; ar doilea întrodăchereа în toată patria noastră a hrupireĭ vitelor cu corne șĭ cu copite numaĭ în gruddiri șĭ în staburi. Despre planul colonisaciei s'aŭ vorbit altădată de șĭ nu tokma de ajuns pe cut ar chere mareа îndestulate ai acestei întreprinderi; șĭ astădată la chele zice aiреа adaogem numaĭ șĭreа che o aflum în Siebenbürger Wochenblatt Np. 54, kumcu pruințele Șefan Ludoviku Rot, preaînvățatul șĭ harnicul parox evangeliko-sasesc din satul Niemeș în skaunul Mediașului în 23. Iulie a. c. porneșce la Germania, pentru ca (ne lungu altă treabă che maĭ are) cu fakă întoĭeli cu maĭ multi nemți economi de akolo șĭ cu'i aduku deokamdată prin maieriле maĭ multor parohi cusesci spre a regula economia atut chea din preținul kasei, cut șĭ chea a kumpărui întokma dun modelul chelei din Germania. Nsindsce mușura aceasta în lukrare, lokuitorii noui, de nu vor înkide okiĭ cu totul, vor putea trage din trupsa chele maĭ mari folosce pumtetși, curaniĭ noui vuzund kum strunii șiș trage din brazdele de pumunt întreit ba șĭ înzecit folos maĭ mare de cut șiș ei trage pun akuma, vor înțăța a prețui mult maĭ bine pumuntul cuștigat orĭ remac lor dela purinți, vor înțăța a fi încetit maĭ puștrutorĭ de cut kum sunt astuzi, a nu zăloui nichĭ a'șĭ binde șĭ a'șĭ lupăda grădiniça șĭ pumunțelul numaĭ pentru ka cu'șĭ gădile glutlezu ku kutova mușurĭ de vinarsu, skurt a șĭ cu prețiaskă pumuntul înzecit maĭ mult de cut banĭ șĭ de cut orĭ kare avere mișkutoare pe pumunt, a'l dșeа șĭ a'l kivernisi pentru familie, uremĭ șĭ veakurĭ înainte. — — Al doilea punct scupătoriŭ pentru patriuea vitelor în gruddiri, chere o deslușire maĭ bogată, pe kareа noĭ o vom da kum dupu kondeiul puriințelui Rot. Șĭm ku toții, cu în patria noastră dințul hotarelor se împarte în doi kipuri: sau se fak trei purți, din kare una se ară un se sumun ku semințe ale kurpr pod stu în spic, a doa ku kukurez (pușușoiŭ, porumbu) șĭ alte semințe che se kok maĭ târziŭ, iar a treia remușne de orgor șĭ pușune vitelor, dar acestea se skimbă una pe alta, în cut kareа aŭ fost estimp pușune șĭ orgor, se fache de arat șĭ kosit pentru anul viitoriŭ, luându timp de odihnă la partea cealaltă spre nildă kareа aŭ fost semănată ku porumbu șĭ apa din an în an; alta iarăș pe a lukruа mult maĭ rea, unde este numaĭ o parte de arat șĭ de kosit șĭ alta de pușune. Deci planul este, ka sistema aceasta cu se nimicească, cu nu rămîie adikă nichĭ un lok de orgor nu de pușune, ci cu se lukre hotarul întreg din an în an, afară numaĭ de acelea lokuri muntoase șĭ neroditoare, unde aratrul (plugul) nichĭ de kum n'ar putea ajunge. Achĭ va întrebа cuprinsul nostru: numerul vitelor mele, pe kare le pușunam treĭ purți de an afară pe vuĭ șĭ pe livezi ku che cu mĭ'l potreske, dakă pumuntul de pușune kade în stăpînirea aratrului, a sapeĭ șĭ a kosaeĭ? Ku aceea frate dragĭ veĭ hrăni șĭ tu vitele tale ku che aușĭ hrăneșce englezul, elvețul în parte, italianul șĭ germanul; dakă nu șĭĭ, deskideți okiĭ, înțăța dela străin șĭ veĭ vedea, ku este maĭ bine așa, iar folosaceле vor fi dun kum urmează: 1) prefăkundsce lokul de pușune în fânațe șĭ aruturu, veĭ avea pe tot anul în lok de dou, treĭ purți de pumunt, prin urmare veĭ fache șĭ fănu maĭ mult șĭ naie maĭ multe șĭ înkă ku atut maĭ sigur, ku cut te veĭ înțăța a gunoi pumunturile șĭ fânațele maĭ bine șĭ maĭ potrivit șĭ veĭ șĭ a semăna kiar șĭ fânațele ku feliuri de semințe de ierburi grase prea

вине пентрѫ пътрецѣ; 2.) вълънd тѫ къ din трей пърци de пътът ай фолос кѫ мълт маі вин de кът din дóъ, лл веї щі прецъі кѫ атът маі вине щі пѫ'ци ва маі трече прін гълnd съ'ци лнстрънезі мошіоара одатъ кѫ капѫл; 3) вітеле цінете кѫ рънdвіалъ песте тот анѫл лп граждіѣ, се лнграшъ кѫ атът маі вине, пѫ се овосеск кѫ мънатъл ла пъшънї преа депъртате щі кѫ лнторсъл акасъ de мълте орі лп тімп фоарте врът щі несъпътос, прін каре віта капътъ фелібрї de воале; 4.) прін цінереа вітелор акасъ се фаче гъноіѣ маі мълт, пе каре тѫ, вълънd къ лп віторіѣ пѫ'ци ва маі фі іертат а лъса о парте din пътът съ се одихнеаскъ din ан лп ан, лл веї къра щі'л веї лмпръщіа ла времеа са, лп кът пѫ'ци вор маі ретънеа dealврї de гъноіѣ лнаінтеа порцій щі а граждълві пентрѫ ка съ ці се лнече копіі щі пицеі лп трънсъл; 5.) въецій тъї пѫ вор маі ътъла ка піще сълватічі пе къмпврї щі пе dealврї, пъзънd дóъ трей коаде de вите, чі вор анѫка щі вор лнвъца алте лъкрърі фолосітоаре акасъ щі лп гръдінъ съѫ пе вразdъ, вор пътеа ътъла щі ла школалъ щі ла бісерікъ, ка съ лнвеце а лъзda пе Dомнезеѫ маі мълт de кът фіаръле пекъвънътоаре; 6.) вітъцеле тале фіind тот лнаінтеа окілор тъї, веї фі мълт маі сігър асвпра фърілор, пентрѫ къвеї лнвъца а'ці лнкide граждіѣл астфелїѣ ка съ пѫ'ци dea вина жос нмаї кѫ о сѫфлътърѫ. — Ам маі пътеа лншіра щі алте фолоасе марі че ар врма dела пъръсіреа ачестеї економіі нотадіче пе кареа о къноащет ноі пънъ акѫма, dар астъдатъ лнкеіем. Adaѫцет тотъщі ачеа рефлексіе, че неар пътеа фаче лнаінтеа тътърор економіі de оі, карі нічі одатъ пѫ вор фі лп старе а'щі цінеа тертеле лор лнкісе щі вара ла фън щі ла отавъ. Dакъ есте ворва de оїерії dела мънці, пѫ е нічі о лмпротівіре, еї се вор пътеа цінеа de економіа оілор кът вор ста щі мънції; dар dакъ прівім ла економіі къмпеней щі вълеї, ле пътем доведі одатъ щі de дóъ орі, къ пентрѫ dълніїї економіа оілор есте маі мълт пъгъвітоаре de кът фолоситоаре, дóъ вачі вине даѣ лапте щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Chronicâ.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле чеде помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче ші челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле челе помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле челе помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле челе помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле челе помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле челе помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле челе помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле челе помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле челе помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле челе помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

Търчія. Константінопол, 21. Івніе. Лп 12. але ачестеія лъарѣ сфършіт черітоніле челе помпоасе че с'аѣ фъкът кѫ мърітішъл прінцесеї търчещі Adiле. Се пъреа лнтр'адевър, къ мінънile de помпѫ щі стрълъчіре, че се чітеск лп 1001 de поцї, вор а се лнфіінца реаl. Лп тот декърсъл ачестор зіле трей вапоаре щі маі мълте сате de барче щі челелалте, кът щі о тертвліцъ de оі, іар пътрецѣ чер мълт маі пѫцін — щі аша маі лнколо.

рѣсеск нѣміт: „Бесарабіа“ ші аѣ трас ла палатъл соліеі рѣсещі. Сѣіта лві констъ din маі мълте персоне ынсемнате. Ындатъ ын ортътореа dimineацъ ел ші фелічітарѣ кѣ нѣмеле сълтанълві мареле admiral Халіл-паша ші Шекіб-ефенді, міністрвл челор din афарѣ ынсоціт de драгоманвл порцій. Ын zioa ортъторе прінцвл ашї фъкѣ ын персоанъ візіта са ла сълтанвл. Астфелів прінцвл кълторещe інкогніто ші нѣ прімещe візіте офічіале. Ел аре de гънд a фаче o кълторіе ын Архіпелаг, спре каре скоп o корветъ рѣсеаскъ аѣ ші приміт порункъ a'л аштепта ла малвріле dela Troaс.

Щіріле dela Ліван пъпъ ын 3. Ієніе сънт прeа пъцін тріст; 70—80 de сате сънт прeфъкvте ын ченушъ, ын врeме че локвіторій ачелора 10—12 мій рътъческ прін пъстіїврі фъръ a авea мъкар vnde съ'шї плече капвл. Репрeсентанцій пътерілор челор марі, карій аѣ стълс цара ачeаста din гіарълe лві Mexмed Алі dвndзo іарът порцій, се мърцінірѣ пе лънгъ словозіреа квторва поте, пе каре німe нѣ ле вагъ ын сeамъ. Вeцікі паша се сілeщe a'і деспърці кѣ пътере арматъ, dънd чінчі ловітврі крещінълві ші авіа vna търкълві. Пъкат de o царъ аша фръмоасъ ші вінекъвънтатъ dela Dвмнeзeѣ кѣ феліврі de dарврі! — Локвіторій Албаніеі мвнтоасе ынкъ се гътeск a'шї черка порокъл кѣ поарта; еі пъпъ акът аратъ o плекаре маре a се ынсоці кѣ мвнтенегріній, деспре карій щім, кѣ ащeаптъ нѣмаі мінът фаворавіл пентрв de a се лвпта ын контра порцій. Маре сенсаціе фъкѣ ын зілеле трекvте вестea че се ымпръщіé пe ачі, кѣмкъ o пътере de nord ар фі рѣдікат пe влъдіка din Мвнтенегрв ла рангvl de метрополіт, ынdoінd тот deodатъ ажвторeле че се обічнвіа a ле тріміте крещінілор мвнтені пe тот анвл.

Франца. Парiс, 20. Ієніе. Прінцвл ші прінцeса de Nemours с'аѣ рeлvторс ла Парiс din кълторіа че o фъквръ ын Енглітера. Къмара de сѣс се конпінсe ын зілеле ачeстeа кѣ десватері асвпра вні проіект de лeцe пентрв каселe de пъстраре. Францозій адeкъ вор a ажвта кѣ ачeстeа пe ністіерівa касеі de пъстрат, карeа девіне ла феліврі de зънъчірі маі алeс кънd есте сілітъ a речере плъці ынсетъторе.

Белціѣ. Брісел, 18. Ієніе. Ынкъ нѣ есте хотърът че се на алeцe кѣ кабінетвл. Комвінацііа вні върват вестіт кѣ невроѣнd вній a прііті портофолііле сънт внeле ымпрeцівърі.

Італіа. Рома, 16. Ієніе. Ын поаптea din 14. спре 15. Ієніе мврі кардиналвл Капачіні, фоствл авдітор цeнерал ал кътърії патріархале, ѣн върват прeа кѣноскът ын тоатъ Eвропа пентрв рарeле талeнте че авea.

Елвeціа. Цірix, 22. Ієніе. Докторвл Щайгер, капвл рeскоалeі челeі din ортъ, деспре каре щім, кѣ era хотърът съ се тріміцъ ын есіл ын вна din четъціле Італіеі, вnde съ фіе пъзіт de полідіе пънъ ла моарте, аѣ фвцit ын 20. din прінсоареа вnde се афла, ші акът есте ын Цірix. Авврл с'аѣ формат ын кeіе цeнeрал, кѣ каре — дънъ кѣм нeдeм — се дeскід пъпъ ші зъвоарълe челe маі гроасe але темніцелор. Че ва зіче ла ачeаста каптонвл Іцeрн ші кѣ тоці консервативіі?

Еціпт. Алeксandріа, 6. Ієніе. Пe ачі domнeщe o тъчeрe адънкъ; кънd din контръ dela Сіріа се прііmeск рапортврile челe маі ынфіорътоаре. Пріговіреа крещінілор се лъцeщe ын тоатe пърціле, ші тіръніїle че се ынтрeпіnd кѣ ачeіа, нѣ маі аѣ пъреке. Ла Caіda ашї фъкврът търчії планъ съ стіpнeаскъ пe крещіні de тот; din каре прічінъ вній o ші лвърът ла фвгъ, алцій се ретрасeрът пріn одъіле консвлатвлві францезѣ, алцій кълврът прадъ търчілор; dела Бeірът се трімісeрът дóї вапоаре eвропene de рeскоіѣ спре апъраpeа ачeлора. Паша dela Бeірът се дvсe ын персóнъ пъпъ ла Caіda, порунcінd a се пінde ші a се лега ынчeпъторіі ачeстeі пріговірі, кѣ скоп ка маі тързіѣ съ фіе траші ла пeдeапсъ. Търчії авea de гънd a асвпрі пe крещіні ші ын Бeірът, dар нeстіndвлe вінe ла кале планвл ла Caіda, акът се вѣd a'шї амъна тървареа. Пъпъ кънd ва дvра ачeаста? Ын тоатe Сіріа се аратъ вн dор de овще пентрв гъвернвл лві Ібраім-паша; din прічінъ къ сънт гъвернвл de астъзі нічі вііада, нічі авeрea оамeнілор нѣ се афлъ ын сігврісіре; апої котерцвл декврце ка ваі de ел. Ачeстea сънт ортъріле ынтрeпeпірeі пътерілор челор марі dела анвл 1841! Мехeмed Алі се бъкврът de o сънътате деплінъ, ын кът ці се паре, къ ынтінeщe; ын тоатe зілеле фаче плімвare пe кал, пe каре ел гъвернъ ка ші вн тінър ын флоареа вървтеі сале. Планврile лві, се ловвръ астъзі пe лънгъ їезътвра Нілвлві, пe лънгъ сънpареа вні канал dela Свец пънъ ла Ніл ші іарът пe лънгъ сънpареа вні алт канал пентрв ымпрeзpареа Нілвлві кѣ мареа мeдітeранъ, асeмeнeа ші пентрв клъдіреа внор дрвмврі de фер. Се паре ынсъ къ ънтрeпіреа астъ лвме се ва мълцvмі нѣмаі кѣ ынтъріреа Алeксandріeі, лъсънd чeлeлалтe пентрв фііі съі. Стареа сънътъціі ын тоатъ цара ачeаста есте прeа мвбкврътоаре.

МІЛІТАРЪЛ ЎНТОРС ЛА САТЪЛ СЪЎ.

(Ынсeпeре.)

О р з з л.

Орзъл се сатънъ претвтіndeнeа ын Eвропа; e'a ынтрeбвінцат ші спре храна отвлві ла еціптені, сънт трeі мій анi d'атвнчі. Романіі се хрънeа кѣ dвнсвл ын врeміле вечіне de леагънвл ымпъръціeі лор. Акът орзъл се ынтрeбвінцeазъ рар ка хранъ пентрв ом, ын формъ de плінe, поате ла попоарълe мвнтене ші ла фамілііle съраче. Плінea de орз есте вмвтъ, ындeсатъ ші проастъ; хрънeщe маі пвцін de кът плінea de сeкаръ, ші се міствeщe ынчeт, ын кът пвмаі стомачеле чeлe тарі трeвe сѣ ынтрeбвінцeзe. Орі вnde лінсeщe овъзвл, аколо се ынтрeбвінцeазъ орзъл пентрв храна каілор; претвтіndeнeа се дъ ъърълор ші порцвeілор.

Din toate grъunțele de vъkate, orzъl este deosъbit ,ntrevъințat la făcerea berei. Orzъl se ,ntrevъințează ši a se face dintr',nsul rakiš, spirt ši altele.

Din poadele orzъlui se face ši arpъkašul, kare ,n mъlte țări ține lokul orezъlui. Asemenea ši vea mai mare parte de skrovealъ se face de orz, grъul fiind mai mult trevъințios spre hrana omului.

Prekum velelalte vъkate de kare am vorbit pъnъ aiči, aša ši orzъl se sečeră de verde spre a se da vitelor. Paele lui turnate bine se pot da la boi, navi ši la kai, dar nu le place ka paele de ovъz.

Orzъl vere puțin ,ngrăžire ši krește foarte repede. Din pričina aceasta pe lokurile de munte unde vea mai mare parte a anului este tot rъkoare, n'akolo orzъl se satъnă kъ ,mbălșugare, kъči alte grъunțe de hrană nu se pot koace.

Orzъl este de mai mult felurі, kare se deosibește dupъ formъ, dupъ vremea kъt ,i trebue a se koace ši dupъ frigъl ce poate sufere.

Sunt 125 ani de kând în munčitor a bъgat de seamъ, kъ în grъunțe de orz a fъkut 155 spiče, având alte 3300 de grъunțe; aceastea sъtъnătoase ,n anul viitor, deterъ o baniță de orz, ši aceastъ baniță sъtъnătoase ,n anul vrmtor, a fъkut 45 de baniță ši în sfert.

Ovъzul.

Ovъzul este akum ,ntrevъințat numai spre hrana kailor, a pъsărilor ši a altor vite de kasъ; dar mai de mult ,l mânka ši oamenii ne bneле lokurі; ,nsă ši akum mai sunt oameni kare urmează običeiurі strъmoșeșci, ši fak în fel de fertъrъ din făina lui. ,În Irlandia ši ,n Norveția, numai ovъzul este hrana familiilor celor sъrace, kare, amestekând făina de ovъz kъ făinъ de orz ši de sekarъ, fak în fel de pesmet kare se poate pъstra mai mulți ani, daka se va apăra de revenealъ.

Plăinea de ovъz este neagrъ, grea ši prea amarъ; de aceea se ši običnuește aša de puțin: dar kărățindu-i grъunțele de pele, ši tъčinându-se astfel, se face grišul, kare nu mai are amărъčune, ši se face dintr',nsul o plăine mai albъ, fertъrі prea bune, kolarezi, plъčinte. Ovъzul čel golaš este bun de grišъ, kъči se poate žnui mai lesne.

,În Germania, Olanda ši Engliitara se ,ntrevъințează ovъzul a se face piine bere prea tare, ši ,n Scoția se face rakiu dintr',nsul.

Ovъzul se satъnă kâte odată numai pentru paele lui, kare sunt bune de mutrezi ši verzi ši vъkate. Când trebuesk paele verzi, atunči ,l sečeră kъ mult preme mai ,nainte ,nflorirei; dar ,ntr'alt kip, le strâmbe când grъunțele ania s'a ,mplinit.

Paele vъkate de ovъz se ,ntrevъințează a hrăni vitele, ši a se face ši alte lukrări ka čele din paele de sekarъ ši de grâu. Pleava grъunțelui de ovъz, poate sъ se dea drept hranъ vitelor de kasъ, ne kare le ,ngrašъ prea bine; din aceastъ pleavъ se poate face mindire ši nepine pentru oamenii čei sъraci. Este bunъ mai kъ seamъ a se kâlka kopii ši bolnavii ne dânsa, din pričina molčišnei ši a sъlutării celii iuți dupъ če se žilъvează.

La un pogon de lok ajunge 50 pânъ la 75 oka de sъmânță, ši fiind pământul bun ši anul priincios, atunči o mъsură de sъmânță poate face pânъ la 20 saû 25 mъsurі de ovъz. Sunt lokurі, unde un grъunte de ovъz dă pânъ la treizeči, patrezeči ši kiar čincizeči de grъunțe.

Sunt mai mulți felurі de ovъz dupъ lokul unde se află. ,În kâmpiile nisipoase ši ,n lokurile čele sușe, ovъzul este skund, iar ne kâmpiile dealurilor celor ,nalte ši ne kosta munților, se face ,nalt.

,În unele țări depărtate, naiul ovъzului krește foarte ,nalt, dar grъunțele sunt mičі ši n'aû șuiu mai nič de kum; n'akolo, se ziče, kъ este foarte spornik ovъzul.

Meiul.

Meiul este de mai mulți felurі, ši se deosibește dupъ spik ši dupъ grъunțe, kare sunt: unele albe saû roșii negričioase, altele galbene saû roșii deskise, mičі, ši pleava nu este lipită de grъunte. ,În mulți lokurі se ,ndeamnă oamenii a sъmăna meiul, fiind kъ este spornik de vinčі ši ,nkă ši de zece ori mai mult de kât grâul. De mulți ori se ,ntâmplă de un grъunte face mai multe paiurі ši prin urmare mai multe spiče. Prin lokurile unde este grâu, n'akolo meiul se ,ntrevъințează a hrăni pъsările, mai kъ seamъ pъsările če se din ,n kolibi; dar ,n multe lokurі sterpe se ,ntrevъințează ši spre hrana omului, mai ales pentru čei sъraci. ,În unele lokurі se face o hranъ prea bunъ dintr',nsul, ferbându-l ,n apă kъ sare, adăugând sunt saû slănină, prekum ši niskai verdețurі.

Prenumerația la Gazeta de Transilvania se face ne an kъ 8. f., iar ne semestru kъ 4 f. (12 sfanți) arg. la k. k. poște ši la DDnii poștarі korespondenți, anume ,n Bukurešci la D. livrar Iosif Romanov ši ,n Iași la Dlor frații Nikolae ši Hristu Georgiu Brașoveni ,n prarta mitropoliei, la turgul frumos D. Nedelku Bukur, la Foltičeni D. Karl Borel, la turgul Neamțului D. Anastasaki Brașovanu, la Petri D. Nikulae Apostol Brașovan, la Roman D. Nikulae Moldovanu Brașovan, la Bakău D. Bordan Čerkezu, la Tekuči D. Г. І. Добровскі, la Fokșan Nikulae Getu, la Galați Dimitrie Krețoesku ši П. Minku, la Burlad Georgiu Čepesku, la Vaslui I. Padoviči.

REDAKTOR: GEORGIE BARIȚ. EDITOR: IOAN GUTT.